

D – 7. tř. (9)

Město

- středisko obchodu a řemeslné výroby
- významný zdroj příjmů

Ve střední Evropě vznikala města od 12. století, **v českých zemích převážně ve 13. století.**

2 způsoby vzniku měst:

- povýšení osady řemeslníků a obchodníků na město
- založení města „na zeleném drnu“

Místa vzniku:

- v podhradí panských sídel
- na křižovatkách obchodních cest
- v místech důležitých tržišť či řemeslnických osad

Podoba středověkého města:

střed města – **náměstí = tržiště**

kolem náměstí – domy nejbohatších měšťanů, radnice, kostel

území města obklopeno hradbami, průchod umožněn branami

Měšťanský dům:

přízemí – dílna nebo obchod

patro – obytná část

Obyvatelstvo:

- ❖ plnoprávní občané – vlastnili dům, živilí se řemeslem či obchodem, platili daně → podíleli se na správě města – majitelé řemeslnických dílen, obchodníci

nejbohatší obyvatelé – patriciát

- ❖ ostatní obyvatelé – neměli vlastní dům – tovaryši, sluhové, stavební dělníci, žebráci, zločinci

Správa města:

městská rada – dvanáct konšelů (radních)

předseda městské rady – purkmistr (rychtář)

Městská práva – privilegia:

- právo konat trhy – týdenní, výroční (jarmarky)
- právo postavit hradby
- právo soudní a hrdelní
- právo mílové
- právo várečné
- právo mít městský znak

Základ fungování města: **obchod + řemesla (výroba)**

Řemeslníci vytvářeli zvláštní spolky = cechy.

Cech – sdružení řemeslníků téhož řemesla v jednom městě.

Funkce cechu:

- dohlížel na kvalitu výrobků
- chránil své členy před konkurencí
- podporoval své členy v nouzi

Každý řemeslnický mistr vlastnil **dům** a **dílnu**, kde pracovali tovaryši a učedníci.

(Tovaryš – vyučený řemeslník, který neměl svou vlastní dílnu a pracoval u mistra za mzdu).

